

dallam

A **dallam** egymást [idő](#) [1]ben (horizontálisan) követő zenei [hang](#) [2]ok összefüggő, "gondolatmenet"hez" hasonló egysége, amit elválaszthatatlanul egészít ki a [ritmus](#) [3]. (A vertikális [harmónia](#) [4] nem szükségszerű velejárója a dallamnak.)

A **dallamcsalád** az összehasonlító zenetudomány alapfogalma.

Dallamcsaládnak nevezzük a dallamvonal egészének hasonlósága, fontos [hangköz](#) [5]einek, [hangsúly](#) [6]os [hang](#) [2]jainak megegyezése révén összetartozó dallamok csoportját.

A [ritmus](#) [3], [modusz](#) [7] és [dalszöveg](#) [8] különbözősége nem érinti a dallamrokonság tényét.

A [tánczene](#) [9]ben a dallamok szempontjából alapvetően két vonulatot lehet megkülönböztetni:

- "Dallamosak", melódikusak általában a [hagyományos](#) [10] számok, [sláger](#) [11]ek. Jellemzőjük a széles, íves dallamformálás, melynek egyik alaptípusa a [hármashangzat](#) [12] felbontásából születő dallam.

- A másik vonulatra a szegényesebb, töredezetebb, monomotivikus dallamfejlesztő technika, és a [ritmikus](#) [13]ság jellemző.

A mai értelemben vett önálló dallamegység hosszú fejlődés után alakult ki. Eredete a nem-[zenei hang](#) [14]on történő [recitál](#) [15]áslásig, illetve két vagy több [hang](#) [2] váltogatásáig, ismételtetésig vezethető vissza.

Ezeknek a kezdetleges zenélési formáknak három fő hagyományága van: a [gyermekdal](#) [16], a sirató és az ünnepi szokások szertartásos ([gregorián](#) [17]) [ének](#) [18]ei.

Ezekben sokféle példát találunk a szabálytalan hangismételtető [mondóka](#) [19]któl, [kiáltás](#) [20]októl az önálló zenei [motívum](#) [21]ig és az egyre fejlettebb és összetettebb dallamig.

A népi dallamok szinte soha nem haladják meg az egy [oktáv](#) [22] hangterjedelmet.

*Csak két dallamot ismerek; az egyik a Yankee Doodle, a másik nem az.
(Ulysses Grant amerikai tábornok)*

Forrás webcím: <https://www.zenci.hu/szocikk/dallam>

Hivatkozások:

- [1] <https://www.zenci.hu/szocikk/ido>
- [2] <https://www.zenci.hu/szocikk/hang>
- [3] <https://www.zenci.hu/szocikk/ritmus>
- [4] <https://www.zenci.hu/szocikk/harmonia>
- [5] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangkoz>
- [6] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangsuly>
- [7] <https://www.zenci.hu/szocikk/modusz>
- [8] <https://www.zenci.hu/szocikk/dalszoveg>
- [9] <https://www.zenci.hu/szocikk/tanczene>
- [10] <https://www.zenci.hu/szocikk/hagyomanyos>
- [11] <https://www.zenci.hu/szocikk/slager>
- [12] <https://www.zenci.hu/szocikk/harmashangzat>
- [13] <https://www.zenci.hu/szocikk/ritmikus>
- [14] <https://www.zenci.hu/szocikk/zenei-hang>
- [15] <https://www.zenci.hu/szocikk/recital>
- [16] <https://www.zenci.hu/szocikk/gyermekdal>
- [17] <https://www.zenci.hu/szocikk/gregorian>
- [18] <https://www.zenci.hu/szocikk/enek>
- [19] <https://www.zenci.hu/szocikk/mondoka>
- [20] <https://www.zenci.hu/szocikk/kialtas>

[21] <https://www.zenci.hu/szocikk/motivum>

[22] <https://www.zenci.hu/szocikk/oktav>